

Huvudman

Thorengruppen AB
Organisationsnummer 556613-9290
info@thorengruppen.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskola Thoren Business School Karlstad i Karlstads kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Thorengruppen AB att **senast den 29 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Thorengruppen AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Thorengruppen AB ska vidta följande åtgärder

Undervisning i kursen Fysik 2

1. Se till att undervisningen i kursen Fysik 2 har experiment som centrala inslag och innefattar förmågan att hantera material och utrustning samt att undervisningen omfattar allt centralt innehåll enligt ämnesplanen i kursen Fysik 2. Det innebär att undervisningen även ska innehålla planering och genomförande av experimentella undersökningar och observationer samt formulering och prövning av hypoteser i samband med dessa.
- Inkom med lärarnas översiktliga planeringar som beskriver vilket centralt innehåll som behandlas i undervisningen under läsåret 2023/24. (2 kap. 35 skollagen, Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för fysik i gymnasieskolan

[SKOLFS 2010:107], kurs Fysik 2, kurskod FYSFYS02, förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program [SKOLFS 2012:14])

Undervisning av legitimerade lärare

1. Se till att personer som bedriver undervisning är anställda som lärare. Huvudmannen ska inkomma med anställningsbevis för samtliga personer som bedriver undervisning vid Thoren Business School Karlstad i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 29 mars 2024. (1 kap. 3 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:3488) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Thoren Business School Karlstad i Karlstads kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Thoren Business School Karlstad följer gällande bestämmelser inom bedömningsområdena om undervisning samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 25–27 april 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. scheman, individuella studieplaner, lektionsplaneringar och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Undervisning i kursen Fysik 2

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever uppger bland annat följande. De gör många laborationer och antalet laborationer kan variera lite mellan ämnena. De har gjort färre laborationer i fysik det här läsåret, speciellt i jämförelse med antalet laborationer som de genomförde i Fysik 1. En elev uppger att de vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolan endast genomfört en laboration i fysik.

Läraren som undervisar i fysik uppger bland annat följande. Det genomförs fler laborationer i exempelvis biologi och kemi men eleverna gör ändå en hel del laborationer i Fysik 1 och några laborationer i Fysik 2. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolan har eleverna genomfört en laboration i fysik, jämfört med Fysik 1. Allt centralt innehåll går att genomföra men det är färre laborationer i Fysik 2 än exempelvis Fysik 1.

Rektorn bekräftar att det genomförs färre laborationer i Fysik 2 än i Fysik 1 och övriga naturorienterande ämnen men det finns inget hinder för att genomföra fler laborationer. Rektorn uppger att hen inte vet varför endast en laboration genomförts i Fysik 2.

Huvudmannen har lämnat information den 23 maj 2023 (aktbilaga 11) om att ytterligare tre laborationer planerats in efter Skolinspektionens besök på skolan. Två laborationer har planerats till den 12 och 26 maj 2023. För den tredje laborationen finns inte något datum angivet.

Rättslig reglering

I skollagen och gymnasieförordningen anges de nationella programmen i gymnasieskolan samt respektives programs innehåll och omfattning (4 kap. 1 § gymnasieförordningen [2010:2039], bilaga 1 till gymnasieförordningen samt bilaga 2 till skollagen).

För varje nationellt program finns examensmål som innehåller mål för programmet (16 kap. 6 § skollagen; Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program [SKOLFS 2010:14]).

I examensmålen för naturvetenskapsprogrammet framgår bland annat att eleverna genom utbildningen ska utveckla ett naturvetenskapligt förhållningssätt. Det innefattar förmåga till kritiskt tänkande, logiska resonemang, problemlösning och systematiska iakttagelser. Förståelse av naturvetenskap bygger på ett samspel mellan teori och praktisk erfarenhet. Experiment, laborationer, fältstudier och andra jämförbara praktiska moment ska därför vara centrala inslag i utbildningen.

För varje ämne finns en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen)¹. Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte och vilka kurser som ingår i ämnet. För respektive kurs anges det centrala innehåll som undervisningen i kursen ska behandla. Vidare framgår betygskriterier för varje kurs som relaterar till det centrala innehållet i kursen och har en koppling till ämnesplanen som helhet.

¹ Bestämmelserna i 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen har nya lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025. 1 kap. 4 § gymnasieförordningen har en ny lydelse från och med den 1 juli 2022. Begreppet kunskapskrav har ersatts med begreppet betygskriterier, men innehållet är oförändrat.

I ämnesplanen för fysik anges vilka kunskaper undervisningen syftar till att eleverna ska utveckla. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta teoretiskt och experimentellt samt att kommunicera med hjälp av ett naturvetenskapligt språk. Undervisningen ska innefatta naturvetenskapliga arbetsmetoder som att formulera och söka svar på frågor, planera och utföra experiment samt bearbeta, tolka och kritiskt granska resultat och information. Undervisningen i ämnet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmågan att planera, genomföra, tolka och redovisa experiment och observationer samt förmågan att hantera material och utrustning (Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2010:107]).

Det centrala innehållet i kursen Fysik 2 omfattar bland annat det experimentella arbetets betydelse för att testa, omvärdera och revidera hypoteser, teorier och modeller samt planering och genomförande av experimentella undersökningar och observationer samt formulering och prövning av hypoteser i samband med dessa.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende undervisningen i kursen Fysik 2 på Thoren Business School Karlstad. Av utredningen framgår att elever som läste kursen Fysik 2 endast genomfört en laboration under läsåret 2022/23 samt att eleverna efter Skolinspektionens besök på skolan skulle få ytterligare tre laborativa moment i Fysik 2. Skolinspektionen bedömer att eleverna inte får undervisning med återkommande praktiska moment i Fysik 2 och att omfattningen av de praktiska inslagen i Fysik 2 inte är tillräckliga för att syftet med undervisningen i ämnet ska uppnås. Praktiska moment ska vara återkommande i undervisningen i samtliga kurser som kräver det, och inte endast genomföras vid enstaka tillfällen.

Undervisning av legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och rektor uppger att det finns en elev som läser kursen Idrott och hälsa 1 – specialisering med inriktningen alpin skidspecialisering. Huvudmannen uppger att undervisningen för den eleven bedrivs av den undervisande läraren i kursen, alltså den legitimerade idrottsläraren som är anställd av skolan. Det är också den läraren som planerar och betygssätter eleven i kursen. Vissa veckor har kursens praktiska undervisning varit förlagd till skidanläggningar som ligger långt från skolans lokaler. Då har undervisningen bedrivits av elevens tränare/instruktör utifrån den planering som den undervisande läraren i kursen har gjort. Av förteckning över undervisande personal framgår att tränaren/instruktören inte är anställd som lärare.

Rättslig reglering

Det är enbart den som har legitimation som lärare som får bedriva undervisning (2 kap. 13 § skollagen).

Skollagen definierar undervisning som målstyrda processer under ledning av lärare (1 kap 3 §). Genom bestämmelsen markeras att undervisningen ska ske under ledning av lärare. Som ett komplement till lärare kan det sedan finnas annan personal med sådan utbildning och erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas (prop. 2009/10:165 s. 218). Av detta följer att det endast är den som är anställd som lärare som får anlitas för att bedriva undervisning.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att all undervisning ska bedrivas under ledning av lärare. Undervisningen för en elev i en specifik kurs bedrivs delvis av en person som inte är anställd som lärare, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Business School Karlstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning. Det finns därför skäl att förelägga Thorengruppen AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna, specialpedagogen och rektorn uppger att lärarna gör extra anpassningar för elever som riskerar att inte uppfylla betygsriterierna för betyget E. Lärarna beskriver att några exempel på extra anpassningar som genomförs är en tydlig lektionsstruktur och att de delar in lektionen i vissa hålltider, att de hjälper till vid igångsättning och att de låter elever som har svårt att skriva komplettera muntligt om det behövs.

Lärarna, specialpedagogen och rektorn beskriver att om en elev, trots extra anpassningar, fortfarande riskerar att inte uppnå betygsriterierna för minst E så anmäls detta som en punkt på ett möte kallat "elevgenomgång" där undervisande lärare och elevhälsan deltar. Specialpedagogen uppger att även rektorn deltar på elevgenomgångarna och att en utredning om särskilt stöd sedan startas. Lärarna, specialpedagogen och rektorn uppger att utredningen sedan genomförs av specialpedagogen men att lärarna också medverkar. Specialpedagogen beskriver att utredningen brukar gå ganska snabbt men kan ta mellan en till tre veckor. Lärare, specialpedagogen och rektorn uppger att om utredningen visar att eleven har behov av särskilt stöd utarbetas ett åtgärdsprogram och att det är rektorn som fattar beslut om detta. Om utredningen skulle visa att eleven inte är i behov av

särskilt stöd fattar rektorn beslut om att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Specialpedagogen och rektorn uppger att elevens vårdnadshavare alltid deltar i utarbetandet av åtgärdsprogram om eleven är under arton år och att skolan brukar skicka hem åtgärdsprogrammen för påskrift då det är viktigt att vårdnadshavare ser beslutet eftersom de även har rätt att överklaga dem. Rektorn uppger att det totalt under läsåret 2022/23 inkommit 18 anmälningar och att det utifrån dem finns fem pågående utredningar, nio utarbetade åtgärdsprogram och fyra beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Specialpedagogen och rektorn uppger att åtgärdsprogrammen sedan utvärderas av specialpedagogen och rektorn tillsammans.

Skolinspektionen har tagit del av två utarbetade åtgärdsprogram för en elev. Av åtgärdsprogrammen framgår datum för beslut, när utvärdering ska ske samt information om hur beslutet kan överklagas. Tidpunkt för uppföljning samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen av åtgärdsprogrammen framgår också.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Thorengruppen AB brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med särskilt stöd på Thoren Business School Karlstad. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Emmy Holmlund.

Utredaren Anders Holmgren har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Jasmine Johansson medverkat.